

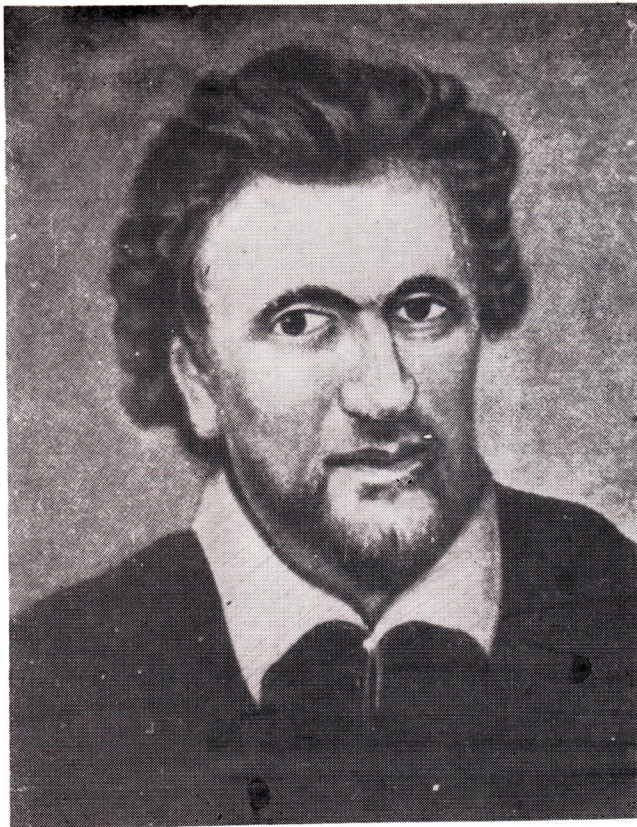
Ben Jonson

VOL
PONE

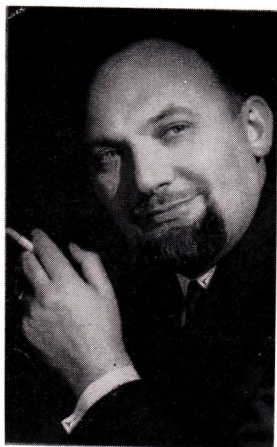
AVAGY A PÉNZ KOMÉDIÁJA

Katona József Színház Kecskemét 1967-68

Ben Jonson
1573–1637

A Hableány-kocsmában Shakespeare vitatkozó barátja, – a színpadon legelkeseredettebb vetélytársa. Az összehasonlítás önként kínálkozik; a nagyokat még nagyobbakhoz mérjük. Jonsont ma Shakespeare neve után említjük. Irói és emberi nagyságának szép tanúságát adta Shakespeare halálára írt sírversében, amelyben „színpadunk csodájának”, „a szeretett mesternek” állított halhatatlan emléket: „Nem egy koré, minden időké volt ő!” Ő az Erzsébet-kor egyetlen klasszikus ízlésű írója. Műgondtal írt, a szabályosat kereste, hűségesen követte az antik mintákat. A kor legműveltebb irodalmára. A költőtársak poéta doc-tusa, akinek érdemei elismerésül I. Jakab király évjárdékot adományozott; ezzel poéta laureatus, udvari költő is lett.

A nemzeteken végigvándorló mesék közül egy angol tollal írott olasz reneszánsz komédiát lát ma a közönség.

A Volpone – amint alcíme is utal rá – valóban a pénz komédiája. Hogyan állatiasodik el az ember mohó pénzvágtyában – ez a darab témája. Illusztrálására pedig eredeti forma szolgál. Valóságos cirkuszi menaszéria vonul fel; felhajtjuk és idomárjuk a vitriolos tollú Ben Jonson, az író. A menaszéria élén a tüzes karikán is átugró Róka (Volpone) halad; körülötte repdes, és csípdesi össze a többi állatot a Dongó-légy (Mosca). Utánuk vonul fel az idomított bagoly (Vulture), a Holló (Corvino) és a Vércse (Corbaccio). Kacér mutatványt produkál a kutya-fajták Szukája (Canina), s nem kevésbé érdekes a parancsra turbékoló Galamb (Colomba) is. A sors az állatkirály Oroszlán (Leone) zárja, aki az igazság jegyében űzi társait – bár maga sem mentes a pénzvágtytól.

Az idomító suhint ostorával, s a menaszéria körültáncolja a Nagy Koncot, melyet mi emberek Aranynak nevezünk. Ez a mutatvány néha vita periculosa (veszedelmes élet); életre-halálra megy. Előadásunk ezért nemcsak nevetetni, hanem gondolkoztatni is akar.

És még annyit: az állatok etetése veszedelmes és tilos! Egyéb-ként jó szórakozást kíván a menaszériát felvezető

Udvaros Béla

Ben Jonson

VOLPONE

avagy a pénz komédiája

Komédia két részben

Stefan Zweig és Jules Romains nyomán átdolgozta:
Illyés Gyula

Zene: **Rónai Pál**

Szereplők:

Volpone	Csorba István Jászai-díjas
Mosca	Szilágyi Tibor
Voltore	Kölgyesi György
Corvino	Major Pál
Colomba	Szabó Tünde
Corbaccio	Mezey Lajos
Leone kapitány	Forró Pál
Canina	Borbíró Andrea
Bíró	Perényi László
Poroszlók parancsnoka	Gyulai Antal
Castrone	Benkóczy Zoltán
Nano, szerencsen	Horváth Ferenc
Androgyno, énekes	Bokor László

Díszlettervező: **Tímár József**

Jelmeztervező: **Márton Aladár**

Rendező: **Udvaros Béla**

Volpone *Csorba István*

A sok zenés alakítás lerakódik a közönség emlékében és a színész lelkében. Nagyszerű érzés mást is játszani. A Tanítónő Főura, a Revizor Polgármestere, és Brecht Szejkjének izgalmas feladatai után most jön a Volpone.

A vérbő, élvhajhász, pénzimádó levantei kókler, aki addig táncoltatja az ostobákat az arany körül, míg ő rokkan bele. Nem zene, nem kiszámított viccek segítik a színészt, hanem csodálatos irodalmi anyag. Alázatosan, kalaplevéve közeledem a figurához. Izgalmas élmény lesz részemre. Remélem a közönség részére is.

Csorba István

Mosca *Szilágyi Tibor*

Színészi pályámat Shakespeare híres asszony-szelidítő figurájával Petrucchio-jával kezdtem. Művészi pályám jelenlegi nagy állomása Ben Jonson Moscája. Ez a kedves, furfangos „ingyenélő” ahogy ő mondja „a balek-kezelés tanult sebésze” a zsugori pénzsóvárok réme. Eddigi pályám egyik legnehezebb, legérdekesebb feladata. Petrucchioval kezdtem, Moscával zárom kecskeméti szerepeim sorát, de örökké bennem élnek majd játszott figuráim hangjai, gesztusai és a közönség hálás figyelme és szeretete életrekeltségükkel szemben.

Szilágyi Tibor

A három jóbarát:

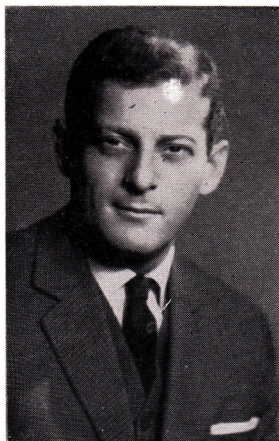

Kölyesi György:
Voltore

Mezey Lajos:
(Corbaccio)

„A bírákat, sajnos nehéz megvesztegetni. De jó, friss érveléssel hülyévé lehet tenni őket!”

Major Pál:
(Corvino)

„Ah, messire Volpone! Mennyire fáj, hogy szenvedni láttak. Ha tulajdon véremet kellene adnom egészség érdekében, nem tétováznék.”

„... szeretek haldoklókat látogatni... sírba teszem valamennyit.”

A két asszony:

Szabó Tünde:
(Colomba)

„...ne hagyj vele egyedül... Képzeld, ha megkísérel valamit a tisztességem ellen!”

Borbíró Andrea:
(Canina)

„Nagyanyám természetes gyerek volt, anyám természetes gyerek volt, én természetes gyerek vagyok. Szeretném, ha a kicsike törvényes lenne. Az ész vezet, amikor férjhez akarok menni.”

Forró Pál

Perényi László

Gyulai Antal

Az elmúlt években bizonyára feltűnt már a kecskeméti közönségnek, hogy prózai darabokhoz gyakran írok kísérőzenét.

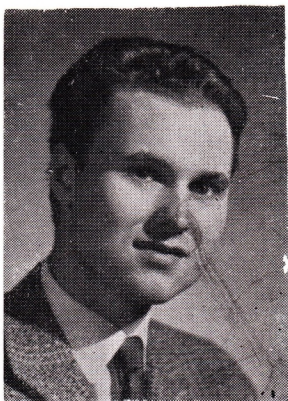
A most bemutatásra kerülő Ben Jonson Volpone című komédiája a tizedik darab, amelyhez zenét szereztem. Minden darab más és más zeneszerzői fantáziát és munkát igényel, ezért szeretek kísérőzenét írni.

A kísérőzenének nincsenek kialakult szabályai, mint ahogy a funkciója is más és más, attól függően, hogy a darab mit igényel. Tehát a zeneszerzői fantázia a legtöbb esetben újra írja a darabot zenei nyelven. A zeneszerző klasszikus daraboknál az érzelmi, hangulati effektusok elmélyítést, modern daraboknál ezen túl a gondolati asszociációk érthetőségét könnyítheti meg. Természetesen ezeket a műveket nem lehet minden szempontból önálló zeneműnek tekinteni, mert a fantáziának gátat szab a darab cselekménye, az író elképzelése és ez a lényeges különbség, kísérőzene és önálló kompozíció között.

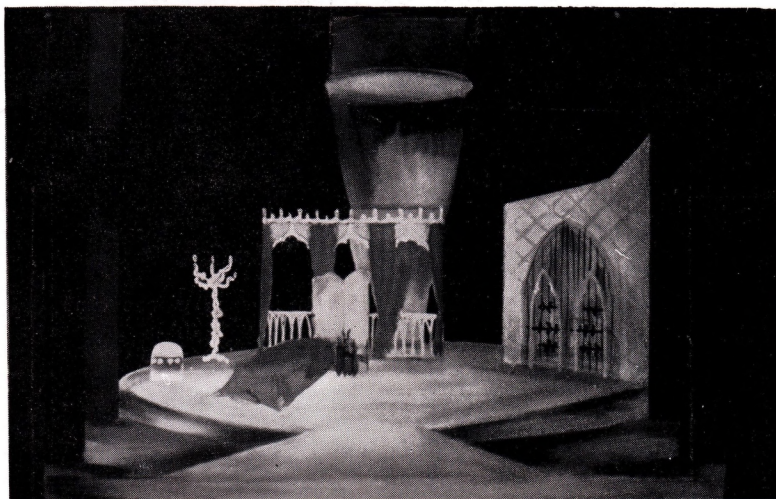
A Volpone zeneszerzői feladata az volt, hogy az első jelenetben pantomimszerűen felvonuló különböző karakterű szereplőt zeneileg ábrázolja. A későbbiekben ezek a motívumok, mint a figurák jellemeinek hordozói visszatérnek.

Remélem elképzelésem sikerült és érthető lesz.

Rónai Pál

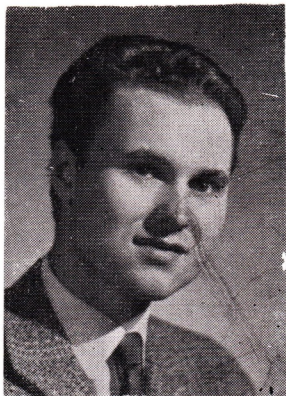
Tímár József diszlettervező

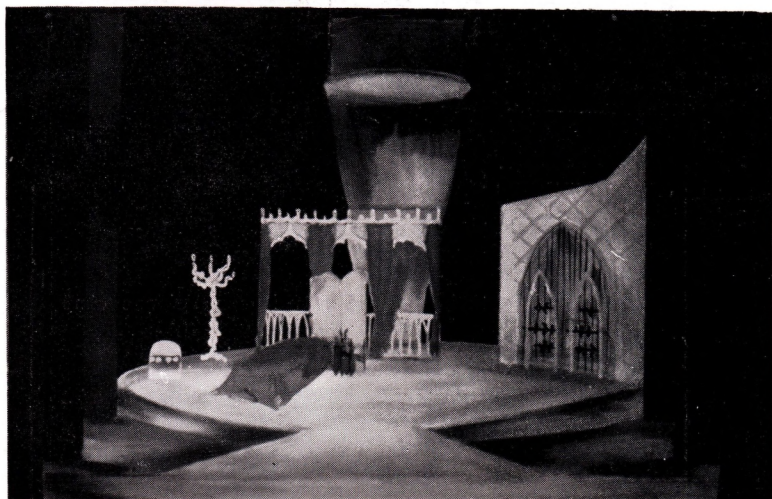
Tímár József díszletképe

Márton Aladár jelmeztervező

Timár József díszlettervező

Timár József díszletképe

Márton Aladár jelmeztervező

Előkészületben

Eisemann-Békeffy-Halász

EGY CSÓK

és

MÁS SEMMI

Zenés vígjáték

Ára 3.— Ft.